A°. 1852.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Saturdag den 6 Maart.

LONDEN den 3 maart (*des avonds*).

De heer *Disraeli*, die zich, even als de overige tot bewindslieden benoemde leden van het Lagerhuis, aan eene herkiezing onderwerpen moet, heeft aan de kiezers van Buckinghamshire een brief gerigt, uit welken men meent te moeten opmaken dat het nieuwe Kabinet den strijd met de partij van den vrijen handel niet zoo lang verschuiven wil als eerst gemeend was. Een ander der nieuwe ministers, lord *Manners*, laat zich in zijnen brief aan de kiezers van Colchester dus uit: „De staatkunde van het nieuwe Bewind is deze: de regten der nationale Protestantsche Kerk te handhaven, haren invloed te bevorderen en de aanmatigingen van den Pauselijken Stoel te wederstaan; het behoud van al het nuttige in onze aloude instellingen aan die hervormingen te paren welke de practische wijsheid vereischt; de strijdende belangen van landbouw en nijverheid te verzoenen; aan verarmde of misnoegde Kolonien welvaart en tevredenheid te hergeven; de verbetering van den toestand der nijvere volksklassen te behartigen, en de middelen van nationale verdediging, bij ernstig streven naar het behoud der zegeningen des vredes, voor het treurig geval van eenen oorlog bereid te houden."

Men gelooft dat lord *Naas* en de heer *Whiteside* in Kildare en Enniskellen niet tot leden van het Lagerhuis herkozen zullen worden, en velen houden vol, in weerwil van wat door anderen beweerd wordt, dat de algemeene stemming in Ierland niet ter gunste van het beschermend stelsel is.

Een groot aantal liberale leden van het Lagerhuis is tegen den 11 dezer tot eene bijeenkomst bij lord *J. Russell* uitgenoodigd, om te beraadslagen over de houding welke de Partij in den tegenwoordigen stand der zaken moet aannemen.

— Gisteren avond ten acht ure brak een verschrikkelijke brand uit in een zeer uitgestrekt pand in Osborne-street, Whitechapel, alhier, dat oorspronkelijk voor eene suikerfabriek gebouwd, maar nu bij de heeren *Thorpe*, papierhandelaars en drukkers van meubelpapier, in gebruik was. In de benedenste verdieping werden de stoomwerktuigen gevonden. Het geheele gebouw, en het grootste gedeelte van wat zich daarin bevond, is door de vlammen vernield, en het aangrenzend pand der ijzergieterij van de heeren *Standen* heeft insgelijks veel geleden.

— Blijkens eene officiële opgave zijn, gedurende het afgeloopen jaar, van het Vasteland in Engeland niet minder dan 115,526,236 eijeren ingevoerd, voor welke aan inkomende regten 42,149 ponden sterl. betaald zijn. In 1850 bedroeg de invoer van eijeren ongeveer 10 millioen minder.

— De stad Bristol werd laatstleden donderdag op eene zonderlinge wijze in onrust gebragt. De werklieden in de groote westelijke katoenfabriek hadden namelijk geweigerd de werkplaats door eene half geopende deur te verlaten, hetwelk door den opzigter, den heer *Ashworth*, verordend was, om eenige honderde meisjes het medenemen van watten katoen te beletten. Die meisjes en vele der overige werklieden verlieten den arbeid voor den bepaalden tijd, verzamelden zich in den tuin, en riepen dat zij niet weg zouden gaan voor dat de deur wijd open stond. Na vruchtelooze pogingen om hen tot rede te brengen, ontbood *Ashworth* eene brandspuit en deed daarmede de meestal jeugdige oproerlingen rijkelijk met water besproeijen, waardoor een gedrang ontstond, hetwelk niet zonder kneuzingen en ligte verwondingen afliep. Het volk dat buiten stond begon nu met steenen in het gebouw te werpen, een van welke den heer *Ashworth* het gelaat kwetste; nogtans liet hij een tijd lang doorspuiten, greep een der meisjes en bragt haar een slag op het hoofd toe. Nadat de meisjes vrijdag haren wederstand bij schreeuwen en schelden bepaald hadden, werd de opzigter saturdag voor den regter geroepen, en tot eene geldboete van vijf ponden sterling of twee maanden gevangenis veroordeeld, omdat hij, in stede van de hulp der politie in te roepen, tot geweldadige middelen was overgegaan, en bovendien omdat hij de meisjes had willen dwingen de fabriek door eene deur te verlaten die een veel te engen doorgang voor eene zoo groote menigte aanbood.

— Reeds is hier te Lande eene som van nagenoeg 12,000 ponden sterling ten behoeve der schipbreukelingen van het stoomschip *Amazon* bijeengebragt.

PARIJS den 3 maart.

De uitslag der verkiezingen voor het Wetgevend Ligchaam is, zoo als verwacht was, eene onbetwistbare zegepraal voor *Louis Napoleon*. Slechts op enkele plaatsen heeft het mogen gelukken een kandidaat der Oppositie te doen verkiezen. Behalve te Parijs is zulks ook onderanderen te Lyon het geval. Te Rijssel zal worden overgestemd; de kandidaten der Legitimisten en Orleanisten hebben daar een veel grooter aantal stemmen bekomen dan de kandidaat der Regering. In het departement der Doubs is de heer *de Montalembert* benoemd.

Bij de nadere opmaking der stemmen in het departement der Seine is gebleken, dat de heer *Perret*, de kandidaat der Regering, in het 5de district een genoegzaam aantal stemmen bekomen heeft en alzoo tot lid van het Wetgevend Ligchaam verkozen is. Alleen in het 4de district zal nog eene herstemming plaats moeten grijpen; de heer *Carnot*, de kandidaat der Oppositie, heeft daar 14,744 stemmen, en de heer *Moreau*, de kandidaat der Regering, 13,511 stemmen bekomen.

Men zegt dat de generaal *Cavaignac* voornemens is, te weigeren den eed af te leggen als lid van het Wetgevend Ligchaam, en dat hij tegen al het sedert 2 december verrigte zal protesteren. Dus zou hij hopen zich weder van de blaam te zuiveren, welke hij op zich heeft geladen door in Frankrijk te blijven toen zijne lotgenooten verbannen werden.

Van de 268,575 in deze hoofdstad ingeschreven kiezers hebben 188,148 aan de stemming deel genomen, waarvan, na aftrek van 13,850 blanco of ongeldige biljetten, 96,152 voor de kandidaten der Regering en 79,146 voor die der Oppositie hebben gestemd. Bij de stemming van den 20 december laatstleden waren 132,000 stemmen voor de Regering en 80,000 voor de Oppositie uitgebragt. Onder de stembiljetten heeft men weder vrij zonderlinge gevonden; onderanderen met de volgende bijschriften: „Het witte brood voor twee stuivers en de wijn voor vier stuivers!" — „Eene kleine Republiek, vier jaren oud, is den 2 december verdwaald; eene rijkelijke belooning wordt toegezegd aan dengene die haar aan hare troostelooze familie zal terugbrengen." — „Een jong mensch zonder fortuin vraagt de dochter van een senator ten huwelijk (brieven *franco*);" enz.

Uit de ontvangen berigten blijkt, dat ongeveer de helft der kiezers geen deel heeft genomen aan de verkiezingen. Zulks wordt voor een blijk van oppositie gehouden.

Daar de verkiezingen in de departementen grootendeels ten voordeele der Regering zijn uitgevallen, heeft zulks aanleiding gegeven tot het gerucht, dat de President in den loop der maand maart of april tot Keizer zou worden uitgeroepen.

Sommigen uiten den wensch, dat de President spoedig den Staatsraad, den Senaat en het Wetgevend Ligchaam bijeenroepe, doch anderen meenen dat daarbij zoo groote haast niet is, aangezien die drie Ligchamen toch alle handelingen van *Louis Napoleon* zullen goedkeuren.

— De President heeft eergisteren het lokaal bezocht dat bestemd is voor de eerlang te openen tentoonstelling van schilderwerken. Hij was vergezeld door den directeur der nationale musea en een aide-de-camp, en heeft alles met de meeste zorg gadegeslagen.

Het schijnt dat de President der Republiek aan rumatiek in de beenen lijdt.

Men verzekert ten stelligste dat de heer *de Morny* benoemd zal worden tot voorzitter van het Wetgevend Ligchaam.

— De Hertog van Calabrië, de zoon des Konings van Napels, is tot grootkruis der orde van het Legioen van Eer benoemd.

— De heer *Bocher*, gewezen volksvertegenwoordiger en een der administrateurs van de goederen der familie Orleans, stond heden met de heeren *Dubief* en *Mälzy* voor het correctionele geregtshof der Seine teregt, wegens het verspreiden van geschriften tot verdediging van de goederen der familie Orleans tegen het besluit van den President van 22 januarij ll. De heer *Bocher* is veroordeeld tot 500 francs boete, en de beide overigen ieder tot 150 francs boete, terwijl het geregtshof dadelijk het in vrijheid stellen van den heer *Bocher* heeft bevolen.

— Eene dame uit het departement der Aisne, welke zich weinige dagen geleden langs den Noordelijken spoorweg naar Parijs begaf en aan het station te Creil behoefte gevoelde den wagen te verlaten, berekende niet juist hoe veel tijd zij ter harer beschikking had, zoodat de trein zonder haar vertrok. Zij nam in den volgenden trein plaats en verklaarde bij hare aankomst te Parijs, gelijk zij reeds aan het bureau van het station te Creil gedaan had, dat zij in den wagon, waarin hare plaats was geweest, behalve hare shawl en haren hoed, een reiszak met 70,000 francs in bankbiljetten had achtergelaten. Daar deze aanzienlijke waarde niet teruggevonden werd, maar alleen de shawl en de hoed, diende de dame eene klagt in, ten gevolge waarvan twee beambten bij den spoorweg in hechtenis werden genomen. Na onderzoek werden de beambten weder op vrije voeten gesteld, en sedert is in deze geheimzinnige zaak een regterlijk onderzoek ingesteld.

— Heden heeft op den spoorweg naar Calais een ernstig voorval plaats gehad, en wel op de hoogte van het dorp St. Pierre. Twee treinen, waarvan de een zich naar Calais rigtte en de andere van daar kwam, zijn met geweld tegen elkander gestooten. Eene dame is daarbij gedood, twee reizigers zijn zwaar en vele anderen ligter gewond. Verscheiden wagons werden zwaar beschadigd.

— Op het eiland Sardinië hebben gedurende de carnavalsfeesten vrij ernstige ongeregeldheden plaats gehad. Het verbod om zich te maskeren gaf daartoe te Cagliari aanleiding; zelfs had een gevecht plaats tusschen een troep gemaskerden en karabiniers, waarbij aan beide zijden personen gewond werden. Te Sassari was de nationale garde handgemeen geweest met de bezetting.

PARIJS den 4 maart.

De Bank van Frankrijk heeft een belangrijk besluit genomen; zij heeft namelijk den interest van de disconto der handels-effecten tot op 3 per cent verminderd, en zal ook voorschotten doen op actien en obligatien der spoorwegen. De schuld van 75 millioen der Regering, dit jaar vervallende, zal van 1 julij 1853 af met 5 millioen jaarlijks en dus in 15 jaren worden afgelost, terwijl de door de schatkist verschuldigde interest ook tot op 3 per cent is verminderd. De renten der amortisatie-kas, tot waarborg aan de Bank gegeven, zullen vervangen worden door schatkistbiljetten welke om de drie maanden vernieuwd worden. Van den anderen kant is het privilegie der Bank geprorogeerd tot 31 december 1867.

Het officiële dagblad, dat bovenstaande bepalingen openbaar maakt, bevat wijders een besluit tot reorganisatie van het centraal bestuur van het ministerie van marine en kolonien. Het behelst mede een besluit, waarbij de officiële costumes van de beambten bij het ministerie van binnenlandsche zaken worden geregeld.

De berigten uit de departementen nopens de verkiezingen blijven gunstig voor de Regering luiden.

KEULEN den 4 maart.

Laatstleden dingsdag namiddag, ten ongeveer 5 ure, geraakten tusschen Neuwied en Coblentz de Keulsche stoomboot *Beethoven* en de Nederlandsche stoomboot N.° 23, gedurende eene hevige sneeuwjagt, met elkander in botsing, waardoor eerstgenoemde boot zoo zwaar beschadigd werd dat zij weldra zonk. De conducteur *Bechem*, de kok *Metz* en een dienstmeisje werden vermist, maar men voedde nog hoop dat zij zich, even als de passagiers, aan boord der N.° 23 hebben kunnen bergen. Ook die boot heeft zware schade beloopen, maar zich toch door pompen nog boven kunnen houden en den oever bereiken. Het gerucht wilde dat de Nederlandsche boot zich niet binnen haar vaarwater gehouden had, in welk nog onbewezen geval dit ongeluk aanleiding tot een proces zou kunnen geven.

— Eergisteren heeft de Pruissische Minister van Finantien aan de Wetgevende Kamers medegedeeld, dat de Regeringen van het Tolverbond besloten hebben tot 31 augustus geene inkomende regten van granen, meel en peulvruchten te heffen.

— Prins *Willem Hendrik Casimir* van Solms Braunfels, voormalig Keur-Hessisch luitenant-generaal der kavalerie, is den 26 februarij, aan verval van krachten, te Braunfels overleden. Hij had den ouderdom van 87 jaren bereikt.

— De Keizer van Oostenrijk heeft den 28sten laatstl., aan boord der oorlogsstoomboot *St. Lucia*, de reede van Trieste verlaten, is nog dienzelfden avond te Venetie gearriveerd, en aldaar onder het gejuich der bevolking feestelijk ontvangen.

— Onder de Rajahs in Bosnië is, naar verzekerd wordt, eene uitgestrekte zamenzwering ontdekt; ten gevolge waarvan tot hunne algemeene ontwapening is besloten. In Bihacs, Novi en Czazin zijn sterke troepen-afdeelingen verschenen, tot wier proviandering de dorpgemeenten verpligt worden. Ook ziet men overal sterke Turksche wachten op de overgangspunten der Oostenrijksche grenzen.

— Weinige dagen na het afsterven van den kardinaal *Orioli* is ook de kardinaal *Castrecane* te Rome overleden, terwijl de nog meer algemeen bekende kardinaal *Lambruschini* insgelijks gevaarlijk krank ligt.

's GRAVENHAGE den 4 maart.

Bij besluit van den 3 dezer heeft Zijne Majesteit goedgevonden de benoemingen der burgemeesters tot secretaris in de nagemelde gemeenten met Zijne goedkeuring te bekrachtigen, als: in de gemeenten Gerverskop, Harmelen, Veldhuizen, Laag Nieuwkoop, Teckop en Kockengen, *J. C. de Bruyn*; in de gemeente Loenen, mr. *T. I. H. de Kock*, en in de gemeente Soest *c. a.*, *P. Gallenkamp Pels*.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal saturdag den 6 dezer bestaan uit *Raymond ou le secret de la Reine*.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Zitting van donderdag 4 maart.*

In deze zitting is beraadslaagd over het wetsontwerp tot regeling der jagt en visscherij. Het hoofdbezwaar, door onderscheiden sprekers ontwikkeld, betrof de bepaling van art. 3, bepalende dat het jagt- en vischregt, dat derden op gronden of in wateren van anderen hebben, door dezen kan worden afgekocht, al ware het tegendeel uitdrukkelijk bedongen. Reeds in het verslag der commissie van rapporteurs waren de bedenkingen opgenomen tegen die verpligte afkoopbaarstellingen in het algemeen, en meer bepaald tegen dergelijken afkoop, waar het jagtregt een privaat eigendom is door koop verkregen, of bij verkoop door den verkooper zich voorbehouden. Overigens werden er nog bedenkingen gemaakt welke nog andere beginselen of bepalingen der wet betroffen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft op het door verschillende leden aangevoerde in het breede geantwoord, en na langdurige beraadslagingen is het ontwerp aangenomen met 22 tegen 14 stemmen.

Tegen hebben gestemd, de heeren *de Brauw*, *Philipse*, *Borski*, *van Swinderen*, *van Beeck Vollenhoven*, *Cost Jordens*, *d'Ablaing van Giessenburg*, *'t Hooft*, *van Aylva van Pallandt*, *van der Lek de Clercq*, *Tonckens*, *van Eysinga*, *van Andringa de Kempenaer* en de voorzitter (de heer *Martens van Sevenhoven*).

De beraadslagingen over het ontwerp van wet omtrent de telegrafen zijn uitgesteld tot morgen ochtend ten 10 ure.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van donderdag 4 maart.*

Zijn ingekomen 22 missives van de Eerste Kamer, kennis gevende van de aanneming van even zoo vele wetsontwerpen. — Aangenomen voor kennisgeving.

Is ingekomen eene missive van den Minister van Buitenlandsche Zaken, ten geleide van een afschrift der met Oostenrijk gesloten overeenkomst tot regeling der verzending van brieven met de Indische landpost. — Drukken en rondeelen, terwijl deze stukken in handen worden gesteld eener commissie van vijf leden, waartoe door den Voorzitter worden aangewezen de heeren *van Hoëvell*, *de Fremery*, *van Hasselt*, *van Eck* en *Luyben*.

Er zijn onderscheidene verzoekschriften ingekomen, welke aan de commissie voor de petitien worden verzonden. Daaronder behoort een adres van de eigenaren der *Nieuwe Amsterdamsche Courant en Algemeen Handelsblad*, ter zake van de voordragt omtrent het zegel, en wel bepaaldelijk omtrent dat gedeelte hetwelk betreft het zegel op de dagbladen. Verzoekers geven te kennen, dat zij met genoegen ontwaard hebben dat de Regering bij het doen dier voordragt geleid is door de overweging, dat de couranten hier te Lande bovenmate zijn belast; dat die belasting de ontwikkeling der Nederlandsche journalistiek in den weg stond, en dat alzoo eene ontheffing noodzakelijk was geworden, vooral in een oogenblik dat openbaarheid in alles wordt gehuldigd, en de dagbladen daartoe dus niet belemmering, maar aanmoediging en uitbreiding behoeven. Verzoekers doen verder opmerken, dat er in huns inziens eene leemte in de voordragt is overgebleven, en wel het gemis van een *maximum* van zegel voor dagbladen, daar de ondervinding bewezen heeft, dat zelfs onder de tegenwoordige wetgeving, geen dagblad, op ééne uitzondering na, hier te Lande de 30 vierk. palmen heeft overschreden, betalende een regt van 2½ centen. Met de wet van 1843, zeggen zij, kan geen dagblad een formaat bereiken, geschikt tot het opnemen van iets meer dan eene soms nog gebrekkige en onvolledige kronijk der gebeurtenissen van den dag. Zij geven ten slotte te kennen, dat in alle andere Europesche Staten het progressive zegelregt voor de dagbladen, naar mate van de papier-oppervlakte, als noodeloos belemmerend is verworpen; in Frankrijk zelfs, waar de jongste wetten zeker niet van begunstiging der dagbladen getuigen, „heeft men het zegelregt wel eerst weder ingevoerd en daarna verhoogd, maar men heeft dit gedaan zonder progressie, maar eenvormig en voor allen gelijk. Wordt de tegenwoordige voordragt wet, dan zou Nederland het eenige land zijn waar men eene belasting uitschrijft, die nimmer zal geënd worden." Zij verzoeken dat het maximum van dagbladzegel bepaald worde op 1½ centen, wanneer de door de commissie voorgestelde wijziging mogt worden aangenomen, of van 2 centen, wanneer de Kamer zich met die wijziging niet mogt vereenigen; welke cijfers niet willekeurig zijn gesteld, maar in verband staan met de oppervlakte der jongste Nederlandsche dagbladen, waarvan geen eene grootere uitgebreidheid heeft dan 35 vierk. palmen.

De voorzitter geeft kennis, dat door de Afdeelingen tot rapporteurs gekozen zijn: 1°, voor het wetsontwerp tot verhooging van de XIde afdeeling van het Vde

hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1852, ter zake van den aanleg en het onderhoud van electro-magnetische telegrafen, de heeren *Storm van 's Gravesande*, *de Lom de Berg*, *Dirks*, *Slicher van Domburg* en *Schiffer*; — 2°, voor dat nopens de pensioenen aan werklieden enz. bij de inrigtingen van 's Rijks zee- en landmagt, de heeren *Hugenholtz*, *Taets van Amerongen*, *Bots*, *Bachiene* en *Dommer van Poldersveldt*; — 3°, voor dat tot bekrachtiging eener provinciale belasting in Friesland, de heeren *Hugenholtz*, *van Wijlick*, *Dirks*, *Slicher van Domburg* en *van der Heyde*, en 4°, voor het voorstel van de heeren *de Bremery c. s.*, (afschaffing van den accijns op schapen- en varkensvleesch), de heeren *Blussé*, *Wintgens*, *Ten Cate*, *Bachiene* en *Mackay*.

De commissie van rapporteurs is gereed met haar verslag over het wetsontwerp tot uitgifte van muntbiljetten onder verband van schatkistbiljetten. — Drukken en ronddeelen; zullende de dag der beraadslagingen nader worden bepaald.

Insgelijks is de commissie van rapporteurs gereed met haar verslag over het wetsontwerp tot heffing eener provinciale belasting in Friesland. — Wordt besloten over dit ontwerp nog heden te beraadslagen.

Eindelijk is de commissie van rapporteurs gereed met haar verslag over het zoo even gemelde ontwerp wegens de telegrafen. Na eenige discussie wordt besloten ook deze voordragt nog heden in behandeling te nemen.

Alsnu is aan de orde de beraadslaging over het wetsontwerp tot bekrachtiging eener provinciale belasting in Friesland. Dat ontwerp wordt zonder discussie aangenomen met 42 tegen 2 stemmen. Tegen de heeren *Westerhoff* en *van Eck*.

Vervolgens is aan de orde de beraadslaging over het wetsontwerp tot verhooging van het Vde hoofdstuk der begrooting voor 1852, nopens de telegrafen.

Het ontwerp is na eenige woordenwisseling aangenomen met 43 tegen 2 stemmen. Tegen de heeren *van der Heyde* en *Westerhoff*.

Nadat de commissie voor de verzoekschriften op een aantal in hare handen gestelde adressen verslag had uitgebragt, is de vergadering gescheiden.

's GRAVENHAGE den 5 maart.

Bij Koninklijk besluit van den 3 dezer is bepaald, dat de groote of zoutharingvisscherij voor het loopende jaar 1852 zal mogen worden aangevangen op den 1 junij aanstaande, en dat alzoo de netten voor het eerst mogen worden uitgeworpen, om in volle zee haring te visschen, in den avond van den eersten junij.

Bij Zr. Ms. besluit van den 28sten ll. is tot lid van het collegie van regenten voor het huis van arrest te Brielle benoemd de heer mr. *A. R. Visser*, substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank aldaar.

— Z. M. de Koning heeft de prachtuitgave van den bijbel, met 70 keurige staalplaten, uitgegeven wordende door den boekhandelaar *G. B. van Goor* te Gouda, met HD. inteekening vereerd.

— Men verneemt dat de Eerste Kamer der Staten-Generaal, in hare zitting met gesloten deuren van eergisteren, besloten heeft, dat het verslag van de discussiën dier Kamer, over het ontwerp tot gedeeltelijke goedkeuring van het tractaat van handel tusschen Nederland en België aangegaan, niet openbaar zal worden gemaakt, terwijl de stemmen hebben gestaakt over de vraag, of het geheim over de gevoerde discussien zal worden bewaard, zoodat er te dien aanzien voor alsnog geene beslissing is gevallen.

— Heden nacht is uit de residentie vertrokken Z. Exc. de baron *Gericke*, nieuw benoemd gezant van het Ned. Hof bij dat van België, die zich naar Brussel heeft begeven.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Zitting van vrijdag 5 maart.*

In deze zitting is na langdurige beraadslagingen met 22 tegen 11 stemmen aangenomen het wetsontwerp tot regeling der gemeenschap door electro-magnetische telegrafen.

Tegen de heeren *Philipse*, *van Foreest*, *de Jonge van Ellemeet*, *d'Ablaing van Giessenburg*, *de Brauw*, *van Rijckevorsel*, *van Heeckeren van Wassenaar*, *de Kempenaer*, *van Nispen van Pannerden*, *Borski* en *van Aylva van Pallandt*.

Daarna is de vergadering overgegaan in committé-generaal.

De openbare zitting hervat zijnde, heeft de Kamer voorts, na eene korte woordenwisseling, met algemeene stemmen aangenomen de ontwerpen van wet tot bekrachtiging eener provinciale belasting in Friesland, en tot verhooging van de XIde afdeeling van het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting van 1852, ter zake van electro-magnetische telegrafen.

De vergadering is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

— De commissie van rapporteurs uit de Tweede Kamer omtrent het ontwerp van wet tot vermindering van het tonnegeld der zeeschepen eindigt haar verslag nopens gemeld ontwerp met de meening te uiten dat zij de aanneming daarvan niet anders mag aanraden dan onder voorwaarde dat wetsontwerpen tot daarstelling van een equivalent en tot vermindering van andere lasten vooraf worden aangenomen.

ROTTERDAM den 5 maart.

Onze stadgenoot, de weled. zeer gel. heer dr. *C. A. J. A. Oudemans*, lector in de botanie aan de geneeskundige school en bij het wetenschappelijk instituut alhier, is tot leeraar in de natuur-historische wetenschappen aan de Koninklijke militaire akademie te Breda beroepen, maar heeft, na rijp beraad, voor die benoeming bedankt.

— Zoo als reeds uit de in onze vorige geplaatste Advertentie gebleken is, zal de weleerw. heer *Lobscheid*, zendeling van het Barmensch Zendeling-Genootschap in China, die eerlang derwaarts terugkeert, aanstaanden zondag avond ten 6 ure, in de Presbyteriaansche Kerk alhier, eene zendelingsleerrede in de Hollandsche taal houden. Gelijk hij bij zijne optreding in de Kleine Schotsche Kerk alhier reeds met belangstelling werd aangehoord, en zijne laatstleden woensdag te Leyden gehoudene rede veler aandacht boeide, zal het nu ook gewis aan geene toehoorders ontbreken, die wederom mededeelingen verlangen aangaande den zedelijken en godsdienstigen toestand van het Chinesche Rijk en de pogingen die aangewend worden om, door het licht van het Evangelie, verbetering daarin te weeg te brengen.

— Naar wij vernemen, heeft de wel eerw. heer *J. P. de Keyser*, pred. bij de Hervormde gemeente te Oudewater, zich verpligt geacht voor de beroeping naar Arnhem te bedanken.

— Ten gevolge van het bedanken van den heer *S. Piek* als lid der Provinciale Staten van Zuidholland, zullen, naar men verneemt, eerlang de kiezers in het hoofdkiesdistrict Leijerdorp tot het doen eener nieuwe verkiezing worden opgeroepen.

— In de afgeloopen maand is het water in het Haarlemmermeer met 3 duim verhoogd.

— Na woensdag middag ten half een ure te Amsterdam aangekomen te zijn, hebben Z. M. en Z. K. H. prins *Hendrik* zich terstond op het balkon van het paleis vertoond en zijn aldaar door de menigte met hartelijk gejuich begroet. Des namiddags was er groot diner van 36 couverts ten Hove, waartoe burgerlijke en militaire autoriteiten genoodigd waren.

Gisteren voormiddag verleende Z. M. audientie, die zeer talrijk bezocht was; des namiddags werd wederom groot diner ten Hove gehouden. Heden bragt Z. M. een bezoek aan het stadhuis, morgen zou hij de fabriek der heeren *P. van Vlissingen* en *Dudok van Heel* en des avonds den schouwburg en dingsdag *Felix Meritis* met een bezoek vereeren. Ook bestond het plan om verschillende particuliere kabinetten van schilderijen te gaan bezigtigen.

— Men verneemt, dat het Z. M. heeft behaagd aan de Zeeuwsche Maatschappij van Landbouw, als een bewijs van zijne belangstelling, ten geschenke aan te bieden eene kostbare zilveren zweep, ter waarde van *f* 400; terwijl Z. M. daarbij het verlangen zou hebben te kennen gegeven, dat om het bezit daarvan door de leden der Maatschappij naar den ring zal worden gereden, en zulks ter gelegenheid van den geboortedag zijns broeders, Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden.

— Eergisteren namiddag ontstond te Amsterdam brand in de St. Jansstraat, in het door den knoopenmaker *Hamer* bewoond bovenhuis, welke brand, waarvan een kind van drie maanden het slagtoffer geworden is, spoedig in hevigheid toenam en groote schade heeft aangerigt.

— Langs den Hollandschen ijzeren spoorweg zijn in de maand februarij ll. 55,765 reizigers vervoerd, terwijl de opbrengst van reizigers, goederen enz. *f* 61,289,54 heeft beloopen.

Langs den Rijnspoorweg zijn in de afgeloopen maand februarij 23,192 reizigers vervoerd, terwijl de opbrengst van reizigers, goederen enz. in die maand *f* 38,118. 41 heeft beloopen.

— Tot gewone leden van het Historisch Genootschap, gevestigd te Utrecht, zijn benoemd en hebben bereids die benoeming aangenomen de heeren prof. *H. J. Roijaards*, prof. *S. Karsten*, mr. *J. C. Voorduin*, *L. H. W.* baron *van Aylva Rengers*, *H. A. Bake*, mr. *J. I. D. Nepveu*, mr. *W. R. Boer*, mr. *E. A. Sandbrink* en *J. W. van Kempen*, te Utrecht; prof. *W. Moll*, mr. *A. Brugmans*, *A. J. de Bull* en *A. van Lee*, te Amsterdam; mr. *J. K.* baron *van Goltstein*, te 's Gravenhage; mr. *G. D. Franquinet*, te Maastricht; mr. *G. N. de Stoppelaar* en mr. *J. H. de Stoppelaar*, te Middelburg; *P. Nijhoff*, te Arnhem; *W. R.* baron *van Tuyll van Serooskerken van Zuylen*, te Zuylen, en dr. *J. C. Drabbe*, te Rijswijk.

— De état major van Zr. Ms. fregat der 1ste klasse DOGGERSBANK, hetwelk, onder bevel van den kapitein ter zee *A. J. de Smit van den Broecke*, met 1 april aanstaande in dienst gesteld wordt, bestaat uit: de kapit.-luit. ter zee *B. G. Escher*, 1ste officier; de luit. ter zee 1ste kl. jonkh. *F. de Casembroot*; luit. ter zee 2de kl. *J. C. Holtzapfel*, *W. F.* baron *Roëll*, jonkh. *M. W. Bowier*, *D. H. Buys*, *A. van Lennep*, *K. H. A. Machielsen*, en de officier van administratie 1ste kl. *A. M. Westerouen van Meeteren*.

— Zr. Ms. brik DE KOERIER en schoener DE WESP, die den 1 dezer van Vlissingen naar de Westindiën moesten vertrekken, waren den 3den nog te Neuzen liggende, in afwachting van gunstigen wind.

— In den morgen van den 2 dezer is de kaarsenfabriek van den heer *O. Ferver* te Sneek geheel uitgebrand.

— De waterhoogte te Arnhem was den 3 dezer 2 el 2 palm 5 duim.

— Uit de tusschen Nederland en Oostenrijk onlangs geslotene overeenkomst tot regeling van de verzending der brievenmalen van de Indische landpost tusschen Triest en Alexandrië en omgekeerd, blijkt, dat de Keizer van Oostenrijk verklaart zich te vereenigen met de bepalingen, vervat in art. 31 van het postverdrag tusschen de Nederlanden en Pruissen (een doorvoerregt tot aan Triest van 3 sgr. voor elke hoeveelheid brieven wegende ruim 15 wigtjes en 1/3 sgr. voor dezelfde hoeveelheid gedrukte stukken onder kruisband). De verzending van Triest naar Alexandrië en omgekeerd, geschiedt door middel der stoomschepen van den Oostenrijkschen Lloyd, betalende de Nederlandsche post-administratie voor dat vervoer 9 kr. C. M. voor iedere hoeveelheid brieven van 15 wigtjes en 1 k. voor elke hoeveelheid nieuwspapieren enz., van dezelfde zwaarte. Deze overeenkomst blijft van kracht tot 31 december 1860.

— Per telegraaf is te Berlijn berigt ontvangen dat de heer *Rochussen*, afgetreden gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, den 28sten der afgeloopen maand te Trieste gearriveerd was.

— Volgens berigten uit Bremen was de landverhuizing over die haven weder met buitengewone levendigheid begonnen. In de laatste dagen van februarij waren met de spoortreinen herhaaldelijk meer dan 600 landverhuizers te gelijk in Bremen aangekomen, meest uit Saksen, Baden en Oostenrijk. Den 1 dezer zouden 3000 personen naar Amerika scheep gaan. Ten gevolge van den grooten toevloed waren de vrachtprijzen aanmerkelijk gerezen.

— Volgens berigt uit Kaïro zou de Hertog van Saksen-Weimar, wiens gezondheidstoestand bereids veel verbeterd is, eene maand in Egypte vertoeven, ten einde zijne krachten te herstellen en zijne volkomen beterschap te bevorderen.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Graafstroom*, J. H. van Santen, naar Hartlepool enz.

HELLEVOETSLUIS den 4 dezer. Gisteren namiddag arriveerde *Bethesda*, R. Watson, van Newcastle. En zeilde *Maese*, T. Moloney, naar Hull. En stoomden in zee *Earl of Auckland*, W. Wintle, en *Ocean*, S. H. Finch, n. Londen; de wind N. O. — Heden morgen arriveerden *Meina Sygiena*, P. F. Wold, van Bordeaux; *Rainbow* (st.), S. Frost, en *Ranger* (st.), R. Aylward, van Londen. En stoomde in zee *Havre*, F. Vasse, naar Havre. Het schip *Margaretha Ida*, kapit. H. Hagers, naar Cardiff en Batavia, is door de stoomboot *Brouwershaven* in zee gesleept. En zeilden *Gouverneur van der Eb*, J. Klok, naar St. George d'Elmina; *Vier Gezusters*, J. Verschuur, naar Cardiff enz.; *Cygnet*, R. Fotheringham, n. Glasgow, en *Idee*, A. Don, naar Hull; de wind Z. Z. O.

HELLEVOETSLUIS den 5 dezer. De schepen, gisteren morgen gemeld naar zee, zijn wel in zee gekomen, behalve de *Gouverneur van der Eb*, die over het Pampus is geankerd. Het schip *Wilhelmina Catharina*, kapitein J. A. van Doorninck, van Java naar Rotterdam, is door de stoomboot *Kinderdijk* binnen door van Brouwershaven alhier in het Kanaal gesleept. En arriveerde *Sea Gull* (st.), G. Nichol, van Hull; de wind N. N. O. — Heden morgen is het schip *Timor*, kapitein J. Koning, binnen door van Brouwershaven alhier in het Kanaal gekomen. En zeilden *Gouverneur van der Eb*, J. Klok, naar de Kust van Guinea; *South Carolina*, J. Stewart, naar New-York, de laatste gesleept door de stoomboot *Brouwershaven*; *Alkmaar*, I. Heath, n. Londen; *Eagle*, E. Garwood, naar Ipswich, en stoomde in zee *Swanland*, J. Ansdell, naar Hull; de wind N. O.

Volgens berigt waren te Hellevoetsluis voor den wal de schepen *Maria*, kapitein J. M. Fischer, van Alexandrië (E.), en *Elisabeth*, P. D. Niemann, van Triest, beiden naar Rotterdam.

BRIELLE den 4 dezer. Heden morgen zeilden *Morgenster*, W. W. Smit, naar Rouaan; *Pallion Hall*, T. Carruthers, en *Samuel & Sarah*, R. Robinson, naar Sunderland; *Johanna Petronella*, G. R. Hazewinkel, *Earl Stradbroke*, J. Dance, en *Mary C. Fitzroy*, Th. Sanders, alle drie naar Newcastle, en *Vesta*, J. Breckwoldt, op avontuur. En stoomden in zee *Fijenoord*, A. H. Rolfe, naar Londen, en *Earl Douglas*, J. Hart, naar Newcastle. En is binnengekomen *Giraffe* (st.), Th. Goodburn, van Londen; de wind Z., Z. W. en Z. W. ten Z.

BRIELLE den 5 dezer. Gisteren na posttijd is binnengekomen *Norfolk* (st.), J. Leetham, van Goole. Heden voor posttijd zeilden *Afina Agatha*, B. J. Mulder, n. Jersey; *Vrouw Geertruida*, S. H. Bontekoe, naar Stockton, en *Catharina Isabella*, R. G. Waker, op avontuur. En stoomde in zee *de Elve*, P. J. van Emmerik, naar Hamburg; de wind O.

MAASSLUIS den 4 dezer. Heden morgen zeilde *de Hopende Visscher*, M. van Rossen, naar de Noord Zee; de wind Z. W.

MAASSLUIS den 5 dezer. Heden morgen zeilden in zee *Jacoba*, C. den Dulk, naar Yarmouth, en *Fennechina*, J. F. Peper, n. Bristol; de wind O.

BROUWERSHAVEN den 3 dezer. Binnengekomen *Vertrouwen*, H. G. Pott, van Batavia naar Rotterdam; de wind N. tot O.

BROUWERSHAVEN den 4 dezer. Uit zee niets. Het schip *Gloucester*, kapitein R. Connon, alhier lek binnen, is heden binnen door naar Hellevoetsluis opgezeild; de wind Z. O.

ZIERIKZEE den 2 dezer. Uit zee *Marinus en Gertruida*, T. C. Kamminga, van Odessa, en *Catharina Johanna*, B. H. Kuiper, van Liverpool.

TEXEL den 3 dezer. De wind N. tot O. N. O. Binnengekomen *Japan*, P. H. Willers, van Batavia; N. S. Hedström van Galatz, laatst van Falmouth; H. W. Wortelboer, M. Lovius en B. G. Smit van Bordeaux; K. J. van Kempema en A. G. Nieveen van Londen, P. J. Nienhuis en *Gouverneur van Ewijck* (st.) v. Hull, J. Molenaar van Newcastle en J. Thomassen van Krageroe. Vertrokken *Anna Maria*, J. Zuiderduin, naar Havanna; A. J. de Boer en C. Brandt naar Konstantinopel, H. D. Visser naar Genua, M. J. de Jonge en P. F. Leuning naar Londen, en A. de Koning naar Newcastle.

TEXEL den 4 dezer. De wind N. W. Binnengekomen *Emerald*, J. Sinnott, van Arracan, laatst van Falmouth; *Lion* (st.) v. Londen en P. Fijn van Newcastle. Vertrokken R. H. Veling naar Newcastle.

Kapitein P. H. Willers, voornoemd, heeft den 19 januarij, op 1 gr. 40 min. NB. en 22 gr. 21 min. WL., gepraaid het fregatschip *de IJssel*, kapitein A. Messen, van Rotterdam naar Batavia; alles wel aan boord.

VLIE den 2 dezer. De wind Z. Z. O. Niets gepasseerd; gisteren uit zee P. Lange van Nyborg.

VLISSINGEN den 4 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen *Maria Louisa*, Tiscornia, van Buenos-Ayres; *Cotton Planter*, Hayden, van Apalachicola; *Koophandel*, A. M. Beeckman, van New-York; *Alberdina*, H. A. Hazewinkel, van Bayonne, en *Phoenix*, G. Kuiper, van Liverpool, benevens eene Pruissische brik van Odessa, de naam onbekend. — Van ANTWERPEN vertrokken gisteren *Octavie*, Jepsen, naar Maranham en Para; heden *Anna*, F. W. Schooffelen, naar Rio de Janeiro, en A. L. Speelman n. Hamburg.

AANGEKOMEN: Te MESSINA 19 februarij *Trekvogel*, G. den Breems, van Vlaardingen. Te NAPELS *Alberdina*, van Amsterdam. Te BORDEAUX 1 dezer B. J. Bakker van Amsterdam en J. J. Mooi van Dantzig. Te NANTES 29 februarij L. van der Laan v. Rotterdam. Te ST. NAZAIRE 27 dito N. J. Huisman van Plymouth; 28 J. C. Eilts van Antwerpen, A. H. van der Wal en J. Zeven van Rotterdam; 29 J. T. Hansen en W. H. Bontekoe van Amsterdam, en B. H. Smit van Exeter. Te HAVRE 1 dezer F. W. Pronk van Liverpool. Te OSTENDE dien dag H. J. Zeven van Bordeaux. Op de ELVE 2 H. J. Smit van Nantes, en te KIEL dien dag G. F. Waterborg v. Bremen.

VERTROKKEN: Van BORDEAUX 27 februarij *Frederik*, J. P. Mink, naar Amsterdam, en 28 dito *Gesina*, J. G. Postema, naar Rotterdam. Van ROYAN 25 J. G. Klein naar Amsterdam. Van LEER 27 L. S. Pinksterboer n. Newcastle. Van HAMBURG 3 dezer J. K. Bolhuis naar Christiansand. Van CUXHAVEN 2 T. S. van Sluis naar Dantzig en H. J. Hazewinkel naar Rye. Van CORSOER 25 februarij *Haabet*, Thomsen, naar Holland.

UITGEKLAARD: Van NEW-ORLEANS 4 februarij *Oder*, P. Ehlers, en van CETTE 26 dito *Roelfina*, G. W. Lohman, beiden naar Rotterdam. Van ROUAAN 29 dito *Maria*, M. Wildeboer, mede naar Rotterdam.

IN LADING: Te HAVANNA 11 februarij *de Snelheid*, T. Meijer, en *Zuiderzee*, K. D. de Jong, beiden naar Amsterdam. Te BALTIMORE 12 dito *Alabama*, J. Myers, naar Rotterdam.

Het schip *Ossian*, kapit. Pons, van Odessa naar Amsterdam, is den 1 dezer te Havre binnengeloopen.

Uittreksel uit de Lloydslijsten van den 2 en 3 maart:

Te LONDEN aangekomen 3 dezer L. J. Voogd van Harlingen; in lading J. A. Warners naar Koningsbergen, J. H. de Vries, J. Huizenga en *Minerva*, Muller, alle drie naar Amsterdam. Ter reede van LOWESTOFFE 1 J. Ade van Rotterdam naar Sunderland. Te CHARLESTOWN 26 februarij *Maria Johanna*, J. A. Spijkman, van Amsterdam (naar Nickerie). Bij FALMOUTH 2 dezer *Clotilde*, Beraaert, van Havanna naar Antwerpen. Te NEWPORT dien dag *Urania*, Klein, van Dordrecht naar Wilmington (N. C.); uitgeklaard *Geertruida Alida*, Weits, n. St. Thomas. Te LIVERPOOL 1 *Christina Agatha*, O. P. Lap, en *Jezelina*, A. W. de Jonge, 2 *de Komeet*, H. F. Zeylstra, en *Hendrika Bartina*, I. Hofker, alle vier van Amsterdam: — in lading J. H. Doughty n. Rotterdam; uitgeklaard W. Darnell n. Dordrecht en Rotterdam, en E. L. Kenney naar Rotterdam; vertrokken 2 R. G. Engelsman naar Amsterdam.

De schepen *Catharina*, kapit. H. J. Willinga, van Rotterdam naar Newry, en *Vrouw Martha*, C. Wegener, van Rotterdam naar Londonderry, zijn den 1 dezer te Waterford binnengeloopen.

De schepen *San Michele*, kapitein Negri, en *Old Rapp*, kapitein Edwards, beiden van Odessa te Falmouth binnen, zijn op bekomen order verzeild: het eerste den 1 dezer naar Rotterdam en het laatste den 2den naar Amsterdam.

Het schip *Anna Elisabeth*, kapitein de Jonge, van Galatz, is den 1 dezer om order te Falmouth binnengeloopen.

Het schip *Alida*, kapitein Sandersfeldt, van Odessa, is den 29 februarij op de hoogte van Falmouth aangekomen, en op ontvangen order naar Amsterdam gezeild.

Het schip *Jonge Boll*, kapitein D. B. Kolk, van Rotterdam naar Belfast, was den 1 dezer op de hoogte van Salcombe.

CARGA-LIJST.

WILHELMINA CATHARINA, J. A. van Doorninck, van *Soerabaija*.

3725 b. Koffij, 2722 kan. Suiker, 50 pic. Sapanhout en 3256 boss. Bindrotting. Nederl. Handel-Maatschappij.

TIMOR, J. Koning, van *Batavia*.

2537 b. en 1366 z. Rijst, 4996 pakj. Chinesche Kaneel, 51 leggers Arak en 5 b. Koopm., *H. van Rijckevorsel*; 419 kan. Suiker en 1282 bossen Rotting, mr. *P. Blussé van Oud-Alblas*, te Dordrecht; 15 k. Schelpen, 6 k. Kaijoepoetie-Olie, 1 k. Paradijsvogels, 9860 st. Geelhout, 6 k. Foelie, 10 k. Indigo, 9 legg. Arak en 10 k. Kaneel, Order.

VERTROUWEN, H. G. Pott, van *Batavia*.

2970 pic. Koffij, 10000 pic. Suiker, 400 pic. Tin, 50 pic. Sapanhout en 90 pic. Bindrotting, Nederl. Handel-Maatschappij.

GIRAFFE, Th. Goodburn, van *Londen*.

132 stukk. Hout, *Willemse, de Bie en Co.*; 513 pakk. Diversen, *Koch en Vlierboom*; 35 dito dito, *J. Haslinghuis en Zn.*; 11 kisten Schellak, *M. Retemeijer en Co.*, en 2 b. Saffloer, *Kreglinger en Co.*

RAINBOW, S. Frost, van *Londen*.

46 b. Wol, *Minderop en van Heel*; 60 z. Catchou en 22 k. Indigo, *Koch en Vlierboom*; 17 k. Gom, *J. J. Zeewoldt*; 11 k. dito, *A. T. Sölling en Co.*; 8 k. dito en 12 pijp. Rum, *C. Hemmann en Co.*; 2 v. Brandy, *W. Erkelens*; 4 k. Indigo en 1 v. Amaril, *S. A. le Vino en Co.*; 4 bund. Koper, *W. P. Knaepen*; 1 partij Horens en 1 dito Hout, *A. F. Ebeling en Co.*; 32 pakk. Koopmansch., *A. Campbell en Co.*; 3 b. dito, *C. L. Ringrose en Co.*; 3 k. Indigo, *de Kuyper en Co.*; 2 k. dito, *Grohé en Sander*; 1 k. Specie, *L. A. Bamberger*; 31 p. Koopmans., Diversen; 92 b. dito, Order.

IDA BERENDINA, W. L. Hensema, van *Liverpool*.

119 v. Palmolie, *F. W. C. Blom*; 40 b. Cacao, *S. A. le Vino en Co.*; 30 b. dito, *C. Hemmann en Co.*; 3 vaatj. Borax, *W. A. Fuchs en Co.*; 50 vaatj. Krenten en 25 kistj. Rozijnen, *Lenersan en Co.*; 10 v. Alkali, *Willemse, de Bie en Co.*; 105 b. Rijst, *A. T. Sölling en Co.*; 103 drooge Huiden, *A. Ficq en Zn.*; 256 ps. Verwhout en 15 vaatjes Soda-Asch, Order.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Elshout*, kapitein *P. F. Rijken*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Vrouw Johanna*, kapit. *C. van der Hoeven*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra op de zeilage nieuw gebouwd en gekoperd Nederlandsch Barkschip *Maria Anna*, kapit. *L. G. Verbeek.* Adres ten kantoren van *Kuyper, v. Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw, extra op de zeilage gebouwd en gekoperd Nederlandsch Barkschip *Souburg*, kapit. *J. van Delft* Cz., voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor; vertrekt den 13 dezer. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BELFAST, het Nederlandsch Kofschip *Margaretha*, kapitein *J. K. Wijkmeijer.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BERGEN, het Noordsch Schoenerschip *Paquet Fortuna*, kapitein *C. Svane.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

DANTZIG, het Nederlandsch Kofschip *Neptunus*, kapitein *J. J. Joosten.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

DUNDEE, het Engelsch Schoonerschip *Tay*, kapit. *David Brown.* Adres ten kantore van *George Levingston* en van *J. A. Houwens.*

HAMBURG, het nieuw Nederlandsch Kofschip *Margaretha*, kapitein *J. Bekkering*, om ten spoedigste te vertrekken. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

KONINGSBERGEN, het Nederlandsch Kofschip *Anne Willem*, kapitein *J. L. Dokter.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

LIVERPOOL, het Nederlandsch Kofschip *Harmonie*, kapitein *P. H. Schabeling.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

LONDONDERRY, het Nederlandsch Kofschip *Geertruida Jacoba*, kapit. *A. A. Potjer.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

MARSEILLE, het Nederlandsch Schoener-Kofschip *Joanna Jacoba*, kapit *K. G. Sap.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

NEW-YORK, het snelzeilend Nederlandsch Schoenerschip *Antje*, kapit. *H. H. Plukker;* vertrekt den 10 dezer. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

STETTIN, het Nederlandsch Kofschip *Renske Hooites*, kapitein *D. H. Donema.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

STETTIN, het Nederl. Kofschip *Harmonie*, kapitein *S. T. Kramer.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

TRIEST, het Nederl. Schoener-Kofschip *Jantje Doornbos*, kapitein *H. S. Addens.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Te Vlaardingen:

LISSABON, het Nederlandsch Hoekerschip *Oceaan*, kapit. *G. van Duffelen.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID *den 28 Februarij.* Spanje 3 per cents 38⅝; dito Oude 5 per cents 18⅞.

PARIJS *den 3 Maart.* Frankrijk 3 per cents 66. 80 a contant en 66. 85 tegen ultimo; dito 5 per cents 104. 85 a contant en 104. 90 tegen ultimo; de Actien van de Bank 2590; Napels 100. 25; Spanje 3 per cents Binnenl. 38; dito Passive 5¼; Rusland 4½ per cents 102⅝.— A contant sloten de 3 per cents Fransche fondsen 80 en de 5 per cents 60 centimes hooger dan gisteren.

Den 4den. Frankrijk 3 per cents 69. 95; dito 5 per cents 106. 90.

LONDEN *den 3 Maart.* De 3 per cents Geconsolideerden 97½ a ⅝ a contant en voor rekening; de Gereduceerden 98⅞ a ⅞; de Actien van de Bank 218½; Rusland 5 per cents 111½; Spanje 5 per cents 25½; dito 3 per cents 42⅞ a contant en 41¾ voor rekening; dito Nieuwe Uitgestelde 19 a ¼; Portugal 4 per cents 33½; Mexico 33 zonder Coupon; Peru 104; Grenada 23½; dito Uitgest. 10¼ a ½; Venezuela 40½, en dito Uitgest. 19; Holland 2½ per cents 59¼ a contant, en dito 4 per cents, Certificaten, 92¼. De Wissel op Amsterdam, 2 dezer, 11, 19 a ¼; op drie maanden 12½ a ¾, en op Rotterdam 12¾ a 1.

ANTWERPEN *den 4 Maart.* België 2½ per cents 50¾ geld. Spanje *Ardoin* 18½ pap.; dito Binnenl. 3 per cents 38¾ geld.

AMSTERDAM *den 5 Maart.* Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 59 a 59 1/16, gebl. 59 1/16; id., 3 pc., 70; id., 4 pc., 90½ a 90⅝. Frankrijk, Cert., 3 pc., 64 13/16 a 65, gebl. 64⅞. Rusland, bij *Hope en Co.*, 5 pc., 105⅞; idem 1828-1829, 5 pc., 104⅝; Insch. Cert., 6 pc., 68½. Spanje, bij *Ardoin*, 1835, 5 pc., 18⅞ a 19 1/16, gebl. 18 15/16; idem Coupons 11 a 11⅛; Nieuwe Geconv., 1 pc., 19⅜ a 19 3/16. Nieuwe, 3 pc., 41⅜ a 41½; Binnenl. 3 pc., 38 7/16 a 38½, gebl. 38 7/16; Passive 5 9/16 a 5⅝; Uitgest. Schuld 5 9/16 a 5⅝. Portugal, te Londen, 5 pc., 37¾; id., 4 pc., 35¾. Oostenrijk. Metaliek, 5 pc., 73½ a 73⅝; id., 2½ pc., 38¾; idem letter B, 5 pc., 81⅜. Grieken, te Londen, 5 pc., 5 a 5 1/16. Brazilie te Londen, 1824, 5 pc., 97⅝. Denemarken, te Londen, 5 pc., 101¾. Grenada, a f 100, 2 pc., 22¼ a 22⅜. Ecuador, 2 pc., 4¾ a 4 5/16. Mexico, te Londen, 3 pc., 32¼ a 32 5/16. Venezuela, te Londen, 3 pc., 38¼.

AMSTERDAM *den 5 Maart.* Hamburg 2 maanden *f* 34 13/16, idem zigt *f* 35 5/16; Londen 2 maanden *f* 11. 87½, idem zigt *f* 11. 95 pap.; Lissabon en Porto 3 maanden *f* 41½; Petersburg 2 maanden *f* 183; Disconto 2 pc.

ROTTERDAM *den 5 Maart.* Nederlanden, Werkel. Schuld, 2½ pc., 59 1/16; idem idem, 3 pc., 70; id. id., 4 pc., 90½; O. I. Leening, 4 pc., 89⅝. Spanje, Buitenl., 1 pc., 19¼ l. k., 19⅜ h. k., 19 5/16 gebl. k.; Certific. van Coupons *Ardoin* 2 11/16 l. k., 3 h. k., 2 11/16 gebl. k.; Passive en Fransche Uitgestelde 5 11/16 l. k., 5 13/16 h. k., 5 13/16 gebl. k.. Amerika, Bank-Actien, *D* 100. 5. Oostenrijk, Metaliek, 2½ pc., 38¾. Grenada, 2 pc., 22; idem Uitgest. 9⅞. Mexico 1846, 5 pc., 32¼. Ecuador 4⅜ l. k., 4 7/16 h. k.. Venezuela, Uitgest. 17⅞ l. k., 18 1/16 h. k., 17⅞ gebl. k.

ROTTERDAM *den 4 Maart.* Hamburg 2 maanden *f* 34⅞, kort *f* 35⅜; Parijs 2 maanden *f* 56 3/16, kort *f* 56 9/16; Bordeaux 2 maanden *f* 56, kort *f* 56¼; Frankfort 6 weken *f* 98⅜.

Den 5de. Londen 2 maanden *f* 11. 87½, kort *f* 11. 92½.

AMSTERDAM *den 5 Maart.* TARWE: Roode tot verhoogde prijzen met veel handel ter versending; Poolsche weinig gevraagd en zonder handel; verkocht in Entr.: 131 ℔ Brunswijker *f* 300. 128 ℔ Ol. Rijn *f* 283; 132 ℔ N. Kleefsche *f* 303, *f* 305; 128 ℔ roode Odessa *f* 288; 128, 129 ℔ mindere dito *f* 278, *f* 287; in Cons.: 130 ℔ N. Groninger *f* 290; 132, 134 ℔ N. Gelders. *f* 300, *f* 303; 133, 134 ℔ dito *f* 304, *f* 308; 124 ℔ Jar. Vriesche *f* 255. — ROGGE mede iets hooger, met goeden handel; verkocht in Entr.: 122, 123 ℔ Fransche *f* 232, *f* 235; 115 ℔ Gedroogde *f* 210; in Cons.: 114 ℔ Gedroogde *f* 208. — GERST en HAVER zonder handel. — BOEKWEIT in een doen: 121, 122 ℔ Vriesche *f* 200, *f* 203; 122 ℔ Amersf. en Nijkerker *f* 205. — KOOLZAAD, op 9 Vaten Olie te leveren: in Nov. eerstk. £ 54. — RAAPOLIE: op 6 w. *f* 30½; Vlieg. *f* 29¼ a ½; 1 Mei eerstk. *f* 29¾; 1 Sept. eerstk. *f* 31; 1 Oct. eerstk. *f* 31½; 1 Nov. eerstk. *f* 31¾; 1 Dec. *f* 32. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* 29¼; Vlieg. *f* 28¼. — HENNEP-OLIE, op 6 w., *f* 36. — RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 60 a *f* 64. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 9 a *f* 11.

DORDRECHT *den 4 Maart.* Heden waren de middelprijzen der volgende Artikelen per mud: Witte Tarwe *f* 8. 50, Roode dito *f* 8. 50, Rogge *f* 7. 50, Vroege Gerst *f* 5. 50, Late dito *f* 5. 30, Ongepelde Spelt *f* 4. 30, Boekweit *f* 6. 50, Haver *f* 3. 20, Witte Boonen *f* 11, Witte Erwten *f* 6. 80, Groene Erwten *f* 6. 70, Paardenboonen *f* 5. 10, Raapolie, het vat, *f* 30. 75, Lijnolie, idem, *f* 29. 50, Koolzaad, het mud, *f* 9. 80, Lijnzaad, idem, *f* 9. 20.

SCHIEDAM *den 5 Maart.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 16. 50; Amst. proef, idem idem, *f* 17. 75. Zonder de belasting.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland op den 25 Februarij laatstl. is executoir verklaard:

Een Kohier voor de belasting op het Personeel, bevattende eenige Voljaars Aanslagen, dienst 1851—1852, behoorende tot de eerste Afdeeling dezer Gemeente.

Dat vermeld Kohier ter invordering is gesteld in handen van den Heer Ontvanger, en ieder daarop voorkomende verpligt is zijnen aanslag, op den bij de Wet bepaalden voet, te voldoen; en dat heden de termijn van *drie maanden* ingaat, binnen welke de reclames behooren te worden ingediend.

Rotterdam den 5 Maart 1852.

De Burgemeester,
A. SCHADEE, *L. P.*
De Secretaris,
STORM VAN 'S GRAVESANDE

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* brengen, uit naam van den Heer Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, ter kennis van alle belanghebbenden, dat bij resolutie van Zijne Excellentie den Heer Minister van Finantien, van den 4 Maart 1852, bepaald zijn de prijzen, het opgeld daaronder begrepen, waarvoor de Collecteurs, Splitters en Debitanten der Staats-Loterij de Loten en Gedeelten daarvan, voor de *tweede* week der trekking van de Laatste Klasse der 216de Loterij, zullen mogen uitgeven, te weten:

Bij verkoop:		*Bij verhuring:*	
Geheele Loten	*f* 72. —.	Geheele Loten	*f* 25. —.
Halve „	- 36. —.	Halve „	- 12. 50.
Vijfde „	- 14. 40.	Vijfde „	- 5. —.
Tiende „	- 7. 20.	Tiende „	- 2. 50.
Twintigste „	- 3. 60.	Twintigste „	- 1. 25.

Wordende de belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij Art. 3 van Zijner Majesteits besluit van 6 Januarij 1831, n.° 68 (*Staatsblad* n.° 2), uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn om zich naar die prijsbepaling te regelen, en dezelve gedurig ter inzage voor het Publiek beschikbaar te hebben.

Rotterdam den 5 Maart 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. SCHADEE, *L. P.*,
De Secretaris,
STORM VAN 'S GRAVESANDE.

NATIONALE MILITIE.

VRIJSTELLINGEN.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM*, gezien hebbende art. 77 der Wet op de Nationale Militie, in dato 8 Januarij 1817, houdende: „ Dat de bewijzen, die voor het verkrijgen „ van Vrijstellingen benoodigd zijn, ten spoedigste moeten ingewonnen „ en door de belanghebbenden, in behoorlijke orde, binnen de vijf eerst- „ komende dagen na de loting, aan de Regering hunner woonplaats in- „ geleverd worden,"

Hebben goedgevonden te bepalen, dat de daartoe benoemde Commissie derzelver zittingen zal houden op de hierna te melden plaats, dagen en uren, ten einde alsdan te onderzoeken naar de gegrondheid der reclamatien van hen, die, in krachte van art. 91 tot en met 94 van de gemelde Wet, en die van 27 April 1820, zullen vermeenen aanspraak op Vrijstelling te kunnen maken, dewelke mitsdien worden opgeroepen om te compareren in het OUDEMANNENHUIS, en wel in de volgende orde:

Maandag den	15 *Maart*	1852	van het Lotingsnommer	682 tot	867,
Dingsdag	„ 16	„ 1852	———	868 „	1053,
Woensdag	„ 17	„ 1852	———	1054 „	1239,
Donderdag	„ 18	„ 1852	———	1240 „	1423,

des voormiddags ten 10 ure.

Onder deze oproeping zijn echter niet begrepen degenen die uit hoofde van ligchaamsgebreken, of omdat zij te klein zijn, redenen tot Vrijstelling vermeenen te hebben, alle dewelke zich aan den Militieraad te dien einde zullen moeten vervoegen.

Strekkende deze Kennisgeving zich alleen uit tot degenen die in de volgende gevallen verkeeren, en dewelke, bij hunne verschijning voor de bovengenoemde Commissie, zich zullen moeten voorzien van de stukken hier volgende genoemd, te weten:

	Tot het bewijs dier redenen van Vrijstelling wordt het volgende vereischt:
1. *De zoodanigen, welke wegens ligchaamsgebreken uit de Land- of Zeemagt der Nederlanden zijn gepasporteerd.*	Moeten hun Paspoort deswege inleveren.
2. *Geestelijken van alle Gezindheden.*	Een Certificaat van de Classis, Amplissimus, Opper-Rabbijn of ander Geestelijk Opperhoofd, naar gelang der Gezindheden.
3. *Alle eenige wettige Zoons, tevens eenige Kinderen zijnde.*	De Trouwcedul hunner Ouders, benevens drie Getuigen, welke in persoon moeten compareren.
4. *Bij overlijden van beide Ouders, alle eenige wettige Kleinzonen, tevens Kostwinners zijnde.*	De Trouwcedul der Groot-Ouders en der Ouders, de Doodceduls der Ouders, benevens drie Getuigen, welke in persoon moeten compareren.
5. *De eenige ongehuwde Broeder van eene familie, wanneer hij namelijk bij zijne Ouders inwoont, door zijnen handenarbeid in hun onderhoud voorziet en daartoe onontbeerlijk is, en de Ouders geene bedeeling of alimentatie uit publieke fondsen genieten, of in het vorig jaar genoten hebben.*	De Trouwcedul der Ouders, benevens drie Getuigen, welke in persoon moeten compareren.
6. *De Studenten in de Godgeleerdheid.*	Een Certificaat van den Rector of Hoofd der Hoogeschool, inhoudende, dat de Ingeschrevene is Student in de Godgeleerdheid, zijne studien in dat vak onafgebroken voortzet, met oogmerk om zich aan den geestelijken stand toe te wijden; voor zoo veel betreft de Studenten bij het Evangelisch Luthersch Kerkgenootschap, van de Curatoren van het Seminarium, en dat, wat aangaat de Israëliten, van de Rabbinale Commissie, ingesteld bij Zijner Majesteits besluit van den 22 Junij 1845, n.° 60.
7. *De Kweekelingen, op kosten van het Rijk, in de twee Instituten, tot opleiding van Onderwijzers in de lagere Scholen, opgerigt bij besluit van den 31 Mei 1817, n.° 60.*	Attest van het Hoofd van het Instituut.
8. *De zoodanigen, welke in 's Rijks dienst ter Zee of te Land, van vóór den eersten Januarij van het jaar der ligting, zich bevinden, daaronder begrepen de Kweekelingen op de Militaire Scholen.*	Voor hen die in dienst zijn, een Certificaat van den commanderenden Officier van het Corps of Vaartuig, tot hetwelk zij behooren; voor de Kweekelingen, een Certificaat van den Commandant-Directeur der Studien.
9. *De zoodanigen, welke sedert de twee laatste jaren hunne professie van de Buitenlandsche Zeevaart maken.*	Een Attest, waarop, behalve de gedane monstering, ook het werkelijk uitoefenen van dat beroep, op getuigenis van drie bekende Getuigen, is gecertificeerd, die in persoon moeten compareren.
10. *Gehuwden vóór den eersten Januarij* 1852.	Trouwcedul, benevens drie Getuigen, dat de Vrouw in leven is.
11. *Weduwenaren, Kind of Kinderen hebbende.*	Trouw- en Geboortecedul van het Kind of Kinderen.
12. *Zoodanige der Zoons van Weduwen, in regten gesepareerde, gedivorceerde, of sedert vier jaren door hare Mans verlatene Vrouwen, als dewelke voor haar door zijnen handenarbeid den kost wint.*	Trouwcedul der Ouders, Doodcedul van den Vader, of een afschrift van de Acte van Scheiding, zoo de Ouders gescheiden zijn, benevens drie Getuigen, welke in persoon moeten compareren.
13. *Zoodanige der Kleinzoons van Weduwen enz., die voor zijne Grootmoeder door zijnen handenarbeid den kost wint.*	De Trouw- en Doodcedul van beide Ouders en van den Grootvader, of afschrift van de Acte van Scheiding, zoo de Grootouders gescheiden zijn, benevens drie Getuigen, welke in persoon moeten compareren.
14. *De Broeder of halve Broeder van ouderlooze familien, wanneer hij voor zijne Zusters of Broeders den kost wint, en hun, zonder dit, geen middel van bestaan overblijft.*	De Trouw- en Doodcedul van beide Ouders, benevens drie Getuigen, welke in persoon moeten compareren.
15. *De zoodanige wiens Broeder of halve Broeder in minderen rang dan dien van tweeden Luitenant bij de Nationale Militie of Armee te Land of ter Zee dient, zijnen diensttijd volbragt heeft, in de dienst is overleden, of wel om gebreken in de dienst bekomen uit dezelve is ontslagen geworden.*	Certificaat van den commanderenden Officier van het Corps waarbij de Broeder dient, benevens drie Getuigen en de Geboortecedul van den Ingeschrevene en van deszelfs in dienst zijnden Broeder, als mede de Trouwcedul der Ouders.
16. *De zoodanige wiens Broeder zijnen diensttijd heeft volbragt, of wiens Broeder een Plaatsvervanger heeft gesteld, die zijnen diensttijd heeft volbragt, of voor wien hij, overeenkomstig art.* 33 *der Wet van* 27 *April* 1820, *eene som van f* 150 *heeft gestort.*	Het Paspoort of Bewijs van Ontslag van zijnen Broeder of van deszelfs Plaatsvervanger, of wel, bij ontstentenis van deze stukken, Extract uit het Stamboek van het Corps waarbij zijn Broeder of deszelfs Plaatsvervanger heeft gediend, en, in geval de bovengemelde storting heeft plaats gehad, de Quitantie van de gedane storting, als mede de Trouwcedul der Ouders.

Voorts wordt een ieder, hierin geconcerneerd, gewaarschuwd, dat de Getuigen, die *niet* behoeven te zijn Vaders van Lotelingen, voor derzelver af te leggen getuigenis *personeel* verantwoordelijk blijven, en dezelve met hunne naamteekening zullen moeten bekrachtigen, waarom zij te meer worden gewaarschuwd om geene getuigenissen, als die in alles met de waarheid overeenkomen, af te leggen, vermits, krachtens art. 150 der meergemelde Wet, na den afloop der ligting, de namen der vrijgestelde Lotelingen, met opgave der redenen van vrijstelling, bij Publicatie zullen worden bekend gemaakt, en dan, wanneer zulk eene getuigenis ter kwader trouw zoude mogen zijn gegeven, hetzelve zeker zoude ontdekt en de valsche getuigen naar de gestrengheid der wetten zouden gestraft worden.

Terwijl eindelijk een iegelijk, die bij eenige der bovengemelde Vrijstellingen belang heeft, wordt vermaand, om op de gestelde dagen en uren te compareren.

Aldus gearresteerd en gepubliceerd den 5 Maart 1852.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. F. HOFFMAN.
De Secretaris,
STORM VAN 'S GRAVESANDE.

NATIONALE MILITIE.

De WETHOUDER, AMBTENAAR van den BURGERLIJKEN STAND der Gemeente *ROTTERDAM*, brengt door deze ter kennis der Lotelingen van de Ligting van dezen jare 1852, die, tot het bewijzen hunner redenen van vrijstelling, Extracten uit de Registers van den Burgerlijken Stand benoodigd hebben, dat de uitgifte dezer Extracten zal plaats hebben op *Vrijdag* en *Saturdag* den 12 en 13 Maart eerstkomende, des namiddags ten vijf ure, aan het Bureau van den Burgerlijken Stand.

En worden de Belanghebbenden aangemaand, tot voorkoming van oponthoud bij het doen hunner aanvragen, zoo juist mogelijk de datums en jaartallen der Acten op te geven.

Rotterdam den 5 Maart 1852.
De Wethouder voornoemd,
SCHADEE.

*** In dank ontvangen voor de te bouwen Kerk van Assendelft: van *A. Z. f* 5, van *S. f* 5, van *N. N. f* 3, *f* 3, *f* 2. 50 en *f* 2, te zamen *f* 20. 50, met het vorig bedrag *f* 75.

Rotterdam den 5 Maart 1852.
D. T. HUËT.

*** De **Plaatselijke School-Commissie** geeft kennis, dat de gewone **JAARLIJKSCHE EXAMENS** van de LEERLINGEN der STEDELIJKE TUSSCHENSCHOLEN zullen gehouden worden in het Locaal van het Departement der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, in den Oppert, en wel:

Voor de *Tweede Tusschenschool*, Hoofd-Onderwijzer de Heer *M. GOUKA*, op Dingsdag 9 dezer, en

voor de *Eerste Tusschenschool*, Hoofd-Onderwijzer de Heer *J. G. KUYPER*, op Woensdag 10 dezer, beide des voormiddags ten 9 ure.

Rotterdam den 6 Maart 1852.

Namens de Plaatselijke School-Commissie,
N. MESSCHAERT,
Lid en Secretaris.

Voor de bewijzen van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onzen waarden Vader en Behuwdvader, J. VAN DER VLIET, *C. Zn.*, betuigen wij, langs dezen weg, onzen innigen dank.

Rotterdam den 6 Maart 1852.
Uit aller naam,
J. H. VAN DER VLIET.

Getrouwd
H. ERKELENS
en
A. D. GLAZENER.
Rotterdam den 3 Maart 1852.

Heden beviel van een ZOON A. J. VAN OVERZEE, geliefde Echtgenoote van
GER.D DUURING.
Rotterdam den 5 Maart 1852.
Eenige kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER C. VAN LOON, geliefde Echtgenoot van
W. A. BOUWMEESTER, *Jr.*
Rotterdam den 5 Maart 1852.

Heden overleed Mevrouw HELEN GIBSON, Weduwe van wijlen den Heer JONATHAN TABOR.
Rotterdam den 1 Maart 1852.

Heden morgen overleed, in den ouderdom van 76 jaren, de Heer SEBASTIAAN VAN HEEL, *Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Agent van de Nederlandsche Handel-Maatschappij;* diep betreurd door alle zijne nagelatene Betrekkingen en Vrienden.

Rotterdam den 2 Maart 1852.
A. E. DUDOK VAN HEEL,
in aller naam.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE SCHOUWBURG,

onder directie van den Heer ***A. PETERS.***

(N.° 19 in het Abonnement.)

Op Saturdag den 6 Maart 1852:

Op hoogst vereerend verlangen, **ZIJ IS KRANKZINNIG**, Tooneelspel in twee bedrijven, vrij naar het Fransch van *Melesville*, door Mr. *J. H. Burlage.* Gevolgd door: **EEN HUWELIJKSVOORSTEL OP HELGOLAND**, Groot Dramatisch Tafereel, in twee Afdeelingen, naar het Hoogduitsch van *L. Schneider*, door den Heer *H. van der Sprong.* (Dit Stuk is vervaardigd naar de bekende Kunstplaat van *Jordan*, „ *Der Heiraths Antrag auf Helgoland.*")

De Prijzen der Plaatsen zijn als naar gewoonte. — De Plaatsen kunnen als gewoonlijk besproken worden tot 3 ure 's namiddags. Aanvang ten zes ure.

SOIRÉE MUSICALE,

welke zal gegeven worden door

W. H. PALING,

met medewerking van Mejufvrouw

BORCHARD, Eerste Zangeres

van de Koninklijke Opera te 's Hage,

op DINGSDAG den 16 MAART 1852, in de

Concertzaal in de **Bierstraat.**

Het PROGRAMMA zal nader bekend worden gemaakt.

De aanvang ten 8 ure.

*** ACADEMIE
VAN BEELDENDE KUNSTEN EN TECHNISCHE WETENSCHAPPEN.
LAATSTE KUNSTBESCHOUWING
MET DAMES,
Maandag 8 Maart 1852, des avonds ten 7 ure.

*** **GENERAL**
STEAM NAVIGATION COMPANY.
LONDEN & ROTTERDAM.

De MAAL-STOOMPAKETTEN vertrekken met *PASSAGIERS en GOEDEREN*:
WOENSDAG 10 Maart, 's morgens 7 ure,
SATURDAG 13 „ „ 7 „
En bovendien **tweemaal 's weeks** EXTRA STOOMBOOTEN, ingerigt voor het LADEN van ***VEE en andere GOEDEREN.***
De Agenten W. SMITH & P. A. VAN ES.

*** **STOOMJAGTEN,**
varende tusschen
ROTTERDAM, MIDDELBURG
en alle daar tusschen gelegen Plaatsen.
MAART 1852.

Van Rotterdam:	Van Middelburg:
Dingsdag 9, 's morg. 7 ure.	*Dingsdag 9, 's morg. 5½ure.
Woensd. 10, „ 8 „	*Woensd. 10, „ 6 „
Vrijdag 12, „ 10 „	Vrijdag 12, „ 4 „
Zondag 14, „ 11 „	Zondag 14, „ 6 „

Er bestaan **Diligence-Diensten** tusschen ***Middelburg*** en ***Vlissingen*, *Zierikzee*** en het Veer te ***Wijpe*, *Goes*** en het Veer te ***Wolfaartsdijk.***

*** Het **Drie en Veertigste Verslag** over de INRIGTING ***voor Vrouwen door Vrouwen*** alhier is nog voor desverkiezenden te bekomen bij Mej de Wed. *WALTER*, Lombardstraat, wijk 8, n.° 127, bij wie ook het Boek ter Inteekening het geheele jaar door kan worden ontboden. De Directie neemt deze gelegenheid waar, eene welkome Gift van 12 *gebreide Bakkertjes* met dankzegging te vermelden; zijnde te laat ontvangen om met de overige Giften in het Verslag te worden opgenomen.
Rotterdam, Maart 1852.

*** De **voorloopige Commissie** tot de oprigting van eene **SPAAR- en HULPKAS** te dezer Stede heeft het genoegen aan allen, die door hunne Inschrijving tot die oprigting en ondersteuning hebben getoond te willen medewerken, haren welmeenenden dank daarvoor aan te bieden.

Zij neemt bij deze de vrijheid beleefdelijk te verzoeken, bijaldien ergens nog Biljetten mogten aanwezig zijn, welke men verzuimd heeft af te halen, deze alsdan te willen bezorgen ten Huizen van de Heeren *A. VAN DER LINDEN*, Haagscheveer, wijk 6, n.° 378, of *G. NIMMO*, aan de Korte-Hoogstraat, wijk 5, n.° 309, alhier, bij wie tevens, gelijk bij de overige Leden der Commissie, nog Biljetten zijn te bekomen voor allen, die deze, in meer dan een opzigt hoogst nuttige zaak nog zouden willen ondersteunen.

Voor zoo veel noodig éénе opmerking:

De **Spaar- en Hulpkas-Vereeniging** stelt zich geene Armen-Bedeeling voor, maar veel meer wil zij trachten voor armoede te bewaren dezulken, die buiten hunne schuld, op het onverwachtst, door een noodlottig voorval onvermogend worden voor het onderhoud van hun meer of minder talrijk Gezin te zorgen. Dezulken namelijk, die van hunnen wensch tot sparen en zorgen voor de belangen van hun Gezin deden blijken en als braaf en oppassend bij de Vereeniging bekend zijn, of door onderzoek nader bekend worden, eene tijdelijke ondersteuning te schenken, is het veelomvattend en zoo de Commissie bescheidenlijk meent het allerweldadigst doel, dat zij zich heeft voorgesteld, en hetwelk buiten twijfel de ondersteuning van alle weldenkenden waardig is.

*** De Ondergeteekende, sints drie jaren alhier gevestigd, brengt ter kennis dat bij hem gemaakt worden alle soorten van **KLEEDINGSTUKKEN**, zoowel **Onder-** als **Bovengoed**, benevens **Kindergoed**, alles naar den ***laatsten smaak***, net bewerkt en zeer gemakkelijk in het dragen.

ROKKEN.. *f* 6.	BROEKEN *f* 1 tot *f* 1. 50
JASSEN... - 3 tot *f* 5.	VESTEN - 1 — - 1. 50;

verder alles naar evenredigheid, belovende eene prompte en solide bediening. W. JUNGMANN,
Mr. Kleedermaker, Goudschensingel, het tweede huis van de Jodenlaan.

De Ondergeteekende berigt dat hij ontvangen heeft een Nieuw assortiment *Enkelde en Dubbelde Tooneelkijkers*, idem *Lorgnetten*, alsmede *Avondbrillen*, die voornamelijk bij Kaars- of Lamplicht niet alleen dienen om de Oogen te versterken, maar ook te conserveren, welke Glazen door Heeren Professors en Doctors voor de beste worden gehouden. Verder is zijn Winkel ruim gesorteerd in alle **Optische Zaken.** Verzoekt de gunst en recommandatie en is aan Huis te ontbieden.
H. A. REENS, *Gezigtkundige*,
Hoogstraat, wijk 7, n.° 71.

Er wordt ***terstond*** gevraagd eene **DIENSTBODE**, in de betrekking van **Tweede Meid**, tusschen de 20 en 30 jaren oud, van goede Getuigschriften voorzien. Adres bij de Boekhandelaars *GEBROEDERS HENDRIKSEN*, aan de Zoetebrug.

A. HEEZEN
geeft het geëerde Publiek kennis, dat hij
ALLERBESTE AARDAPPELEN
heeft ontvangen, welke hij voortdurend blijft verkoopen in het groot en klein. Opgeslagen in het Pakhuis van de Wed. RIEMSLAG, Gelderschekade, hoek Koningssteeg.

*** Wed. B. POLAK & C.IE adverteren dat ten hunnen Kantore, Bierhaven, hoek van de Wijnhaven, dagelijks gevaceerd wordt tot Betaling der **COUPONS**, verschenen primo Maart 1852, van de **3 per Cents Certificaten Werkelijke Schuld**, uitgegeven door het Administratie-Kantoor van de Heeren *BRONDGEEST & Zn. c. s.*, te Amsterdam en Utrecht.

AFSLAG VAN ZALM.
A. DEKKERS, Kastelein,
aan het *Kralingscheveer*, adverteert, dat de **AFSLAG** van **ZALM** aldaar zal plaats hebben elken morgen ten ACHT URE *precies*.

In de Provincie **Zuidholland** vraagt eene Fatsoenlijke WEDUWE, van reeds gevorderden leeftijd, bij **Burgerlieden KOST, INWONING** en eene **Vrije KAMER**, tegen 1 Mei aanstaande. Belanghebbenden adresseren zich bij den Boekhandelaar *C. G. DE GRAAFF*, te Brielle, met *franco* Brieven onder letter V.

In de SCHOOL **voor Jeugdige Veroordeelden** te **Rotterdam** wordt gevraagd een *geschikt* HULP-ONDERWIJZER, onverschillig van welken Rang Men adressere zich met de noodige inlichtingen, *door gefrankeerde Brieven*, aan den Hoofd Onderwijzer *J. STEYNIS*, Gz.

TE HUUR, tegen Mei aanstaande, een deftig **HEERENHUIS**, met Vier **Benedenkamers, Keuken** en **Droogzolders**, en **Grooten TUIN**, tegen matigen Huurprijs, staande op het bestgedeelte van Zevenhuizen Te bevragen bij Mevrouw de Wed. *C. MATZE VAN ZEVENHUIZEN*.

*** De Makelaars H. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, FREDRIK VAN DAM, F N. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, W VAN DAM *H. H. Zn.* en W. H. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, te Rotterdam, zijn van meening, op last van hunne Meesters, op Dingsdag den 9 Maart 1852, des middags ten 12 ure, in de Zaal op de Scheepmakershaven, wijk 1, n.° 499, publiek te verkoopen:

Het Nederlandsch gebouwd, Gekoperd en Kopervast Snelzeilend **BARKSCHIP *GERARDINA***, laatst gevoerd door Kapitein ***M. J. Witsch***, volgens Meetbrief lang **27.60** El, wijd **5.09** El, hol **3.74** El, en alzoo groot **123** Lasten, met al deszelfs RONDHOUTEN, Staande en Loopend WANT, ZEILEN, ANKERS, KETTINGEN en TOUWEN, en verdere SCHEEPSGEREEDSCHAPPEN, zoo als het Schip thans is liggende achter *het Witte Hart*, vóór het Pand *Zeelust*.

Blijvende voormeld Schip inmiddels *UIT DE HAND TE KOOP*.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.
De Notaris *JAN VAN DER HOEVEN*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, daartoe behoorlijk gemagtigd, is voornemens om op Woensdag den 17 Maart 1852, des namiddags ten 4 ure, in het Notarishuis alhier, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

Een hecht, sterk en allergunstigst gesitueerd **WINKELHUIS en ERVE**, staande en gelegen aan de westzijde van den Schiedamschendijk, nabij het Museum *Boymans*, te Rotterdam, wijk 3, n.° 195, Kadaster sectie H, n.° 785. In de Grondbelasting over 1852 aangeslagen tot *f* 29. 53 Verhuurd tot 30 April 1857, voor *f* 300 in het jaar.

Het te Veilene is te bezigtigen twee dagen vóór en op den dag der veiling, van 10 tot 3 ure, mits voorzien van een Toegangbiljet, verkrijgbaar ten Kantore van genoemden Notaris, Wijnstraat, 2, n.° 251, alwaar nadere informatien zijn te bekomen.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.
De Notaris *JAN VAN DER HOEVEN*, residerende te Rotterdam, als hebbende van zijnen Principaal, is voornemens om op Woensdag den 17 Maart 1852, des namiddags ten 4 ure, in het Notarishuis alhier, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

Een hecht en sterk **HUIS, KELDER en ERVE**, aan de noordzijde der Hoogstraat te Rotterdam, met een Overtimmerden vrijen Uit- en Ingang in de Steeg, uitkomende op de Hoogstraat, belend ten oosten den Heer *A. van der Valk*, ten westen en achter de R. K. Gemeente van den Houttuin, wijk 10, n.° 102, Kadaster sectie L, n.° 957. In de Grondbelasting over 1852 aangeslagen tot *f* 52. 54. Het Huis is verhuurd geweest a *f* 380 per jaar, en de Kelder is Verhuurd a *f* 4 per maand. Te aanvaarden bij de betaling der Kooppenningen.

Het te Veilene is te bezigtigen twee dagen vóór en **op den dag der veiling**, van 10—4 ure. Inmiddels nadere informatien te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, Wijnstraat, 2, 251.

*** **Directeuren** van de **Bank van Leening** der Stad **Rotterdam** zullen op Donderdag den 18 Maart 1852 en volgende dagen doen **Verkoopen** alle de **PANDEN** die verstaan zijn (van de maanden **October, November** en **December 1850**). Diegenen welke de Verkooping hunner Panden wenschen voor te komen, zullen de Interessen daarvan moeten afdoen vóór of uiterlijk op *Maandag den 15 Maart eerstkomende.*

VERKOOPING VAN BOEKEN,
op HEDEN, Saturdag den 6 Maart 1852 en volgende dagen, des avonds ten *half zes* ure, door en ten Huize van den Boekverkooper ***J. F. K. SCHWAEBE***, in den Oppert, wijk 6, n.° 25, te Rotterdam.
HEDEN AVOND de **BOEKBINDERS-GEREEDSCHAPPEN**, waarbij eene **KAST** met **LETTERS**, als mede **SCHRIJFBEHOEFTEN**, eenige **LIEFHEBBERIJEN, enz.**

*** Bij ***A. L. SCHOLTENS***, te Groningen, is uitgegeven en mede alom te bekomen:
Dr. *DOEDES* Aanval op
Prof. *HOFSTEDE DE GROOT*
Beschouwd en Toegelicht door
Dr. *L. S. P. MEYBOOM*,
Predikant te Groningen,
EENE UITVOERIGE RECENSIE van
de Groninger School in haren Strijd.
Vermeerderd en Verbeterd naar de Uitgave in *de Gids.*
Prijs **80** *Cents.*

INGEZONDEN STUKKEN.

ERUDITIO MUSICA 1851—1852.
Zesde Concert.

1. Symphonie (n.° 3, Es dur) van Robert Schumann. 2. Fantaisie op thema's uit *Robert le Diable*, van Meijerbeer, voor de Violoncelle gecomponeerd en voorgedragen door den Heer A Batta. 3. Aria uit *Bianca e Faliero* van I Rossini, gezongen door Mejufvrouw Bertha Johannsen. 4. Concert (n.° 5, Es dur) van L. van Beethoven, voorgedragen door den Heer J. B. H Bremer — 1. Ouverture van de Opera *Leonore* (C dur n.° 2) van L. van Beethoven. 2 Duet uit *der Templer und die Jüdin*, van H. Marschner, gezongen door Mejufvrouw Bertha Johannsen en den Heer C. H Fessell. 3. Concert-Fantaisie voor de Violoncelle, gecomponeerd en voorgedragen door den Heer A. Batta. 4. Twee Liederen met pianoforte-begeleiding van J F. Dupont, gezongen door Mejufvrouw Bertha Johannsen. 5 Ouverture van de Opera *der Beherrscher der Geister*, van C. M von Weber.

De productiviteit van den genialen *Schumann*, even zeer bewonderenswaard om het uitgebreide veld als om de degelijke wijze waarop zij voortdurend en toenemend werkzaam is, verrijkt de kunstwereld steeds met tal van nieuwe scheppingen, die in hooge mate de belangstelling boeijen van allen die het voortreffelijkste op het gebied der kunst naar waarde weten te schatten, en van hen vooral die de ontwikkeling der zeldzame gaven van dien toondichter vol verw chting blijven gadeslaan. Zijnen warmen vereerders, en onder dezen scharen we ons steeds van heeler harte, moet het dan ook verheugen *Schumann's* waardering in ruimeren kring onder ons reeds zoo zeer te zien toenemen, dat niet alleen zijne vroegere werken, door daaraan verkregen naauwkeurige kennis, in het algemeen hooger worden op prijs gesteld, maar dat men zich tevens beijvert de vruchten, eerst sints kort aan des Componisten geest en pen ontvloeid, ten gehoore te brengen. Wij zijn der directie van *Eruditio* dan ook dankbaar voor de opvoering zijner derde symphonie, die, onlangs voor het eerst in de Societeit *Harmonie* ten gehoore gebragt, velen en ook ons nog geheel nieuw was. Onbestemd en ongeraden zou, na eene eerste auditie, alle oordeel zijn over eene zoo groote, ingewikkelde en kernachtige compositie, en moeijelijk valt het zelfs iets van den inhoud en indruk onder woorden te brengen, zoodat we ons tot eene korte en oppervlakkige aanstipping moeten bepalen. De symphonie bestaat uit vijf groote afdeelingen, die in onmiskenbaar onderling verband staan en daarom, voorzeker teregt, zoo veel mogelijk onmiddellijk na elkander werden uitgevoerd. Het eerste deel (*Lebhaft*), een prachtig, vurig en klaar stuk, wordt gevolgd van een *scherzo* (*sehr mässig*), dat door zijne eigenaardige en afwisselende rythmiek dadelijk boeit. Het korte derde deel (*Nicht schnell*), zangrijk en gedragen, schijnt bestemd het gewone *Adagio* of *Andante* te vervangen en wordt gevolgd door de vierde afdeeling, die, mede in langzame beweging, met hare plegtige breede en gesyncopeerde als orgeltoonen klinkende accoorden aan haar opschrift (*Feierlich*) beantwoordt en in eene ernstig-feestelijke stemming brengt. Een levendig, krachtig en klaar Finale (*Lebháft*) besluit de symphonie, die, in haar geheel, prachtig geïnstrumenteerd en tot in de kleinste détails met des Componisten rijkdom van vernuft, geest en humor bewerkt is. Zeer verlangen wij, weldra door eene herhaalde opvoering meer te kunnen indringen in den geest, de denkbeelden en de schoonheden, die bij *Schumann* menigmaal dieper verborgen liggen of door zijne kwistige behandeling der détails zijn omhuld.

Bertha Johannsen oogstte nieuwe en rijke lauweren Zij was de heldin van den avond, zegevierde over de *tours de force* in *Rossini's* aria (die niet onder zijne schoonsten behoort), en zong hare partij in het fraaije duo voortreffelijk. De Heer *Fessell* stond haar in laatstgenoemde met zijne bekende vastheid ter zijde, hoezeer het bemerkbaar was dat de partij voor zijn orgaan voortdurend te hoog lag. De uitstekende voordragt der Zangeres in *Duponts* liederen noopte de hoorders weder tot aanhoudende toejuichingen en terugroeping, en haar tot het schenken eener toegift, die in het geliefkoosde lied van *Taubert* bestond en de geestdrift ten top voerde.

De Heer *Batta* heeft een misschien onovertrefbaar schoonen toon, onberispelijke zuiverheid en hoog beschaafde voordragt. Uit laatstgenoemde sprak echter meer affectatie dan krachtig en waar gevoel; terwijl vreemde gelaatsvertrekkingen en ligchaamsbuigingen eerder in staat zijn de lachspieren dan de gevoelszenuwen in beweging te brengen. De Heer *Batta* schijnt zich, *mit Leib und Seele*, aan de Fransch-Belgische school aan te sluiten, en volgt als virtuoos en kunstenaar, althans blijkens hetgeen hij thans leverde, eene zeer eenzijdige rigting. Zijne bovengenoemde stukken bestaan uit eene bonte en onberedeneerde aaneenschakeling, soms van de meest heterogene bestanddeelen uit verschillende opera's, waarbij de aanwending van bijna alle degelijke compositie-kennis gemist wordt. De daarin voorkomende solo's bestaan meest in eenvoudige cantilenen en meest bekende opera-melodiën, die, door de straks genoemde uitstekende eigenschappen van zijn spel schitterend opgeluisterd, de massa der hoorders genoegen geven en het publiek zelfs tot herhaalde terugroeping bewoog. Van eigenlijke hoogere virtuositeit en bravour leverde de Heer *Batta* schaarsch eenige blijken. Wij bekennen dat eene groote renommee, dubbel ridderlint en, ook voor uitstekende compositie-verdiensten (?!), toegekend gouden eermetaal, ons oneindig hoogere verwachtingen hadden doen koesteren dan wij bevredigd vonden Niettemin was de Directie door die veel belovende antecedenten niet alleen volkomen verantwoord, maar mag haar de dank voor het engagement van den Heer *Batta* geenszins worden onthouden.

Onze jeugdige stadgenoot *Bremer*, onlangs uit Duitschland teruggekeerd, waar hij, aan het Leipziger Conservatorium vooral, zich aan de degelijke en ijverige beoefening zijner kunst heeft gewijd, gaf de eerste openbare blijken zijner vorderingen, en, naar mate der gewigtige taak die hij zich had opgelegd, met gewenschten uitslag. Vereischt het grootsche Concert van *Beethoven* voor eene volmaakte vertolking in zijnen uitvoerder eene zoodanige zeldzame vereeniging der hoogste aesthetische en technische ontwikkeling, als slechts bij talenten van den hoogsten rang zal worden gevonden, de Heer *Bremer* gaf in zijne voordragt bewijs, ook den geest der compositie te hebben bestudeerd, en zijn spel leverde, vooral in het eerste deel, belangrijke blijken van vaardigheid en duidelijkheid. Naar meerdere kracht en gloed, die de Solist op een in de discant sterker toongevend instrument welligt gelukkiger had kunnen ontwikkelen, blijve hij streven. De Heer *Bremer* werd naar verdiensten toegejuicht.

Directeur en Orchest handhaafden hunnen roem in de waardige vertolking der Symphonie en door hunne loffelijke werkzaamheid gedurende den geheelen avond. Hulde en dank brengen wij tevens aan beider ijver en talenten, en niet minder aan de goede zorgen der directie, wier vereenigde krachten gedurende de afgeloopen reeks van Concerten weder zoo veel schoons te bewonderen en te genieten gaven. Vooruitgang blijve bestendig aller doel. Moge zich die, ook in het blijvend bestaan en den toenemenden bloei van *Eruditio Musica*, in het volgend saizoen openbaren.
S.
4 Maart 1852.

---

*Eene **Ongesteldheid aan de Maag genezen** door de*

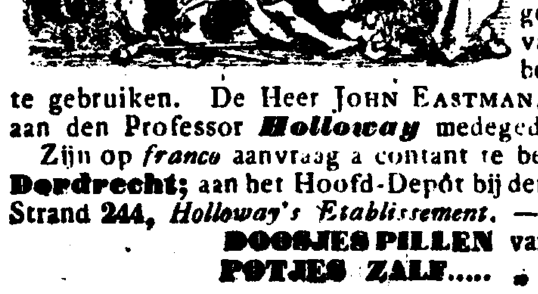

PILLEN VAN HOLLOWAY.

Eene Dame, die eene Vriendin is van de Familie van Generaal Rosas, Gouverneur der Republiek La Plata, verklaart, dat zij onlangs volkomen genezen is van eene Ongesteldheid aan de Maag, door de **Pillen** van ***Holloway.*** Zij had deswege de bekwaamste Geneesheeren in het Land geraadpleegd, doch geen hunner was in staat geweest haar te herstellen van eene Kwaal, die, zoo zij zegt, haar langzamerhand van het leven zou beroofd hebben, indien zij niet besloten had de **Pillen** van ***Holloway*** te gebruiken. De Heer John Eastman, een aanzienlijk Koopman te Buenos-Ayres, heeft het boven aangehaalde aan den Professor ***Holloway*** medegedeeld in eenen Brief, gedagteekend den 4 September 1849.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **N. C. M. VAN SOMEREN BRAND,** Depôthouder te **Dordrecht;** aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN,** te **'s Hertogenbosch;** als mede te **Londen,** Strand **244,** *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de **prijzen** thans de volgende:*
DOOSJES PILLEN van *f* 0. 90, *f* 2. 10, *f* 3. 30, *f* 7. 75, *f* 15. 50, *f* 23. 50.
POTJES ZALF..... „ - 0. 90, - 2. 10 - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

Te *Rotterdam*, bij ARRENBERG & VAN REYN.